অধ্যায় ৭ ঃ চৈয়দ আব্দুল মালিক ঃ *জীয়া জুৰিৰ ঘাট*-১

অধ্যায় গাঁথনি

৭.১ উদ্দেশ্য
৭.২ পৰিচয়
৭.৩ চৈয়দ আব্দুল মালিক ঃ জীৱন আৰু কৃতি
৭.৪ চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ উপন্যাসৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যসমূহ
৭.৫ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ
৭.৬ অধিক জানিবলৈ
৭.৭ অগ্রগতিৰ খতিয়ান (কেৱল ৰূপৰেখা)
৭.৮ আৰ্হি প্রশ্ন

৭.১ উদ্দেশ্য

এই অধ্যায়টি অধ্যয়ন কৰি আপুনি —

- কথাশিল্পী চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ জীৱন আৰু কৃতিৰ লগত পৰিচিত হ'ব পাৰিব
- কথাশিল্পী চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ কথা সৃষ্টিসমূহৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব
- চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ উপন্যাসৰাজিৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা আগবঢ়াব পাৰিব।

৭.২ পৰিচয়

ইয়াৰ আগৰ অধ্যায়টোত আপুনি বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱাৰ *জীৱনৰ বাটত* নামৰ উপন্যাসখনৰ বিষয়ে পঢ়িলে। এই অধ্যায়টোত আপুনি কথাশিল্পী চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ এখন সামাজিক উপন্যাস *জীয়া জুৰিৰ ঘাটৰ* বিষয়ে পঢ়িবলৈ পাব।

৭.৩ চৈয়দ আব্দুল মালিক ঃ জীৱন আৰু কৃতি

আধুনিক অসমীয়া কথা সাহিত্যৰ ইতিহাসত চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ এখন নিগাজি আসন আছে। ১৯১৯ চনৰ ১৫ জানুৱাৰী তাৰিখে গোলাঘাট জিলাৰ নাহৰণি গাঁৱৰ চৈয়দ ৰহমৎ আলিৰ ঔৰষত আৰু চৈয়দা লুৎফুন্নিছাৰ গর্ভত চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ জন্ম হয়। ৩৩নং নাহৰণি নিম্ন বুনিয়াদী বিদ্যালয়ৰ পৰা বৃত্তি সহ উত্তীর্ণ হৈ তেওঁ দেৰগাঁওৰ মজলীয়া বিদ্যালয়ত পঢ়িবলৈ যায়। তাৰ পাছত ১৯৩৭ চনত যোৰহাট চৰকাৰী হাইস্কুলৰ পৰা প্রৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীর্ণ হৈ ১৯৩৯ চনত যোৰহাট কলেজৰ পৰা আই.এ. পৰীক্ষাত উত্তীর্ণ হয়। ১৯৪১ চনত তেওঁ ইংৰাজী বিষয়ত অনার্ছ সহ কটন মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতক উপাধি লাভ কৰে। ১৯৫১ চনত তেওঁ

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা অসমীয়াত স্নাতকোত্তৰ উপাধি লাভ কৰে। তেওঁ কিছু দিনৰ বাবে গোলাঘাটৰ ঢেকিয়াল হাইস্কুলত সহকাৰী শিক্ষক হিচাপে যোগদান কৰি ১৯৫১ চনত জগন্নাথ বৰুৱা মহাবিদ্যালয়ত প্রবক্তা হিচাপে যোগদান কৰে। ১৯৭৬ চনত তেওঁ চাকৰি জীৱনৰ পৰা অৱসৰ গ্রহণ কৰে।

চুটিগল্প ৰচনাৰ ক্ষেত্রত তেওঁ ৰুছ দেশৰ এণ্টন চেকভ আৰু ফৰাচী দেশৰ গিদ্ মোপাছাৰ দ্বাৰা প্রভাৱিত হৈছিল। নিজৰ বিপুল ৰচনা সম্ভাৰেৰে অসমীয়া সাহিত্যক ধন্য কৰা সাহিত্যিক চৈয়দ আব্দুল মালিকে ষাঠিখনতকৈও অধিক উপন্যাস ৰচনা কৰি থৈ গৈছে। কিতাপ আকাৰে সৰহভাগ উপন্যাস প্রকাশিত হৈছে যদিও কিছুমান বিশেষ সংখ্যাৰ বাতৰি কাকত আৰু আলোচনী আদিতো প্রকাশিত নোহোৱাকৈ থকা নাছিল। তদুপৰি তেওঁ ভালে সংখ্যক চুটিগল্প লিখিছিল। নাটক, কবিতা, প্রবন্ধ, ব্যঙ্গ ৰচনা, জীৱনী ৰচনা, ইত্যাদি বিভিন্ন ক্ষেত্রত মালিকৰ কৃতিত্ব অসামান্য। আহকচোন, আমি এতিয়া তেওঁৰ সেই কৃতিসমূহৰ লেখ লওঁ—

- **গল্প পুথি ঃ** মালিকে ৰচনা কৰা অসংখ্য চুটিগল্প কেইবাখনো গল্প সংকলনত সন্নিৱিষ্ট হৈছে। তাৰে কেইখনমান হৈছে ক্রমে— ক) *পৰশমণি* (১৯৮৬), খ) *ৰঙাগড়া* (১৯৪৩-৮৮), গ) *মৰহা পাপৰি* (১৯৫৪), ঘ) *শিখৰে শিখৰে* (১৯৬৩), ঙ) *অন্ধকুপ* (১৯৭৭)। ইয়াৰ উপৰি তেওঁৰ অন্যান্য চুটিগল্পৰ সংকলন হৈছে *তিনিচকীয়া গাড়ী, হাঁহি আৰু চকুলো*, ইত্যাদি।
- **উপন্যাস ঃ** আধুনিক অসমীয়া গদ্য সাহিত্যৰ ক্ষেত্রত সর্বাধিক উপন্যাস ৰচনা কৰা লেখকজনৰ কথা সুধিলে আমি কথাশিল্পী চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ নাম ল'ব লাগিব। তেওঁৰ উপন্যাসসমূহৰ ভিতৰত ভালে সংখ্যক উপন্যাস ছপা হৈ ওলাইছে। সেই সমূহ হৈছে ক্রমে — ল.সা.গু (প্রথম *বাঁহী* আলোচনীৰ ১৯৪৫-৪৬ চনত ছোৱা-ছোৱাকৈ প্রকাশ, পাছত *ওমলা ঘৰৰ ধূলি* নামেৰে ১৯৬৪ চনত ছপা ৰূপেৰে প্রকাশ), *বনজুই* (১৯৪২), *ৰথৰ চকৰি ঘূৰে* (১৯৫৮), *তীর্থযাত্রী* (প্রথম খণ্ড, ১৯৫০), *ছবিঘৰ* (১৯৫৮), *মাটিৰ চাকি* (১৯৫৯), *সূৰ্যমুখীৰ স্বপ্ন* (১৯৬০), *জীয়া জুৰিৰ ঘাট* (১৯৬০), *অন্য আকাশ অন্য তৰা* (১৯৬২), *ৰূপতীর্থৰ যাত্রী* (১৯৬৩), *শিখৰে শিখৰে প্রথম খণ্ড* (১৯৬৩), *ৰজনীগন্ধাৰ চকুলো* (১৯৬৪), *ৰূপতীর্থৰ যাত্রী* (২য় খণ্ড, ১৯৬৫), *মোৰ বাবে নুৰুৱা তুমি মালতী ফুল* (১৯৬৬), *আধাৰশিলা* (১৯৬০), *ত্রিশূল* (১৯৬৮), *প্রাচীৰ আৰু প্রান্তৰ* (১৯৬৮), *জয়া মণিকা ইত্যাদি* (১৯৬৮), *অঘৰী আত্মাৰ কাহিনী* (১৯৬৯), *বিহ মেটেকাৰ ফুল* (১৯৬৯), *কবিতাৰ নাম লাভা* (১৯৫৬), *শৰীৰত একুৰা জুই* (১৯৭০), *অমৰ মায়া* (১৯৭০), *অন্য নাম মৃত্যু* (১৯৭০), *উঁই হাফলু* (১৯৭১), *অগ্নিগর্ভা* (১৯৭১), *খোৰা নিদান* (১৯৭১), *প্রাণ সমুদ্র* (১৯৭২), *সোণালী সূতাৰে বন্ধা* (১৯৭২), *এটা সূর্য, দুখন নদী আৰু এখন মৰুভূমি* (১৯৭২), *সিপাৰে প্রাণ সমুদ্র* (১৯৭২), *পহুমৰা হাবিৰ বাট* (১৯৭৩), *মন জেতুকাৰ পাত* (১৯৭৩), *জেতুকা পাতৰ দৰে* (১৯৭৩), *নল বিৰিণা খাগৰি* (১৯৭৩), *ড° অৰুণাভৰ অসম্পূর্ণ জীৱনী* (১৯৭৭),

একা বেঁকা বৃত্ত (১৯৭৫), *অন্ধকূপ* (১৯৭৭), *আৱর্ত্ত* (১৯৭৮), *ৰূপাৱৰিৰ পলস* (১৯৮০), *ফাগুণৰ শেষ হাঁহি* (১৯৮৪), *স্বপ্নভংগ* (১৯৮৫), *মৌ-ডিমৰুৰ কোঁহ* (১৯৮৫), *কেৱল প্রেমেৰেই যদি* (১৯৮৫), *নিঃসঙ্গ মৌপিয়াৰ গীত* (১৯৮৫), *এটা ধূমকেতুৰ শৰশয্যা* (১৯৮৭), *গাঁথনিৰ তেজৰ কঁৱাল* (১৯৮৮), *স্বাতী নক্ষত্রৰ ভস্ম* (১৯৮৮), *সুমেৰু-কুমেৰু আৰু এটা বাঁহী, ভূমি চম্পাৰ কপালৰ সেন্দূৰৰ ফোঁট* (১৯৮৮), *ধন্য নৰ তৰু ভাল* (১৯৮১), *অন্য যুগ ভিন্ন তীর্থ* (১৯৮৮), *উভতি অহাৰ গান* (১৯৮৯), *বন্দৰ, কামিজ, বেলুন* (১৯৯১), *মৰহা পাপৰি* (তৃতীয় সংস্কৰণ, ১৯৯৪), *মনুষ্যত্বৰ মৰিশালি* (১৯৯৪), *ফুলনি-বাৰীত বজ্রপাত* (১৯৯৬), *মুনি-চুলিৰ চকা-চমকা* (১৯৯৬), *মই মৰিনো নেযাওঁ কিয়?* (১৯৯৭), *আপোন আপোন স্বর্গ* (১৯৯৮), *নিজৰাৰ বুকুত জ্বলা জুইৰ শিখা* (১৯৯৮), *প্রেম অমৃত নদী* ইত্যাদি।

- **নাটক ঃ** *ৰাজদ্রোহী* (১৯৫৭), *মকৰাজান* (১৯৬৪), *অন্ধকূপ* (১৯৭৭)।
- **অনাতাঁৰ নাটক ঃ** *সূৰৰ দেৱতা* (প্রচাৰ, ১৯৪৮), *আধা অঁকা ছবি* (প্রচাৰ, ১৯৫২, প্রকাশ ১৯৮৪), ইত্যাদি।

মালিকৰ সর্বমুঠ ৫টা কবিতা সঙ্কলন আছে। তাৰ ভিতৰত মালিকৰ উল্লেখ্যযোগ্য কাব্য পুথি এখনৰ নাম *বেদুইন*। প্রকাশৰ চন ১৯৪৮। তদুপৰি তেওঁৰ কেইবাখনো জীৱনী, ভ্রমণ কাহিনী, আত্মজীৱনীমূলক গ্রন্থ, প্ররন্ধ পুথি, গীতৰ সঙ্কলন, শিশু গ্রন্থ, হাস্য-ব্যঙ্গৰ ৰচনা আৰু অনূদিত গ্রন্থ আছে। তেওঁৰ জীৱনীমূলক গ্রন্থৰ ভিতৰত *হজৰত মহমদৰ জীৱন কাহিনী* উল্লেখযোগ্য। আত্মজীৱনীমূলক গ্রন্থ *মোৰ জীৱনৰ নহ'লবোৰ্ব* মাজেদি বহুমুখী ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী মালিকৰ ব্যক্তিগত জীৱনৰ পোৱা-নোপোৱাবোৰৰ খতিয়ান ল'ব পাৰো। *চুফী আৰু চুফীবাদ* শীর্ষক প্ররন্ধ পুথিখনৰ মাজেদি তেওঁৰ মাজত নিহিত থকা তত্ত্বদর্শী, গভীৰ মনা চিন্তাশীল লেখক গৰাকীয়ে আত্মপ্রকাশ কৰিছে। একে কথা তেওঁৰ গৱেষণামূলক গ্রন্থ *অসমীয়া জিকিৰ আৰু জাৰীৰ* ক্ষেত্রতো প্রযোজ্য হয়। *ৰাইজৰ মুখৰ মাত* মালিকৰ আন এখন পাণ্ডিত্যপূর্ণ গ্রন্থ। শিশুসকলৰ বাবে কৰা সৃষ্টিৰ ভিতৰত *কোৰাণ চৰিফৰ সাৰ কথা, আগলৈ পাছলৈ তললৈ ওপৰলৈ* উল্লেখযোগ্য। তেওঁৰ হাস্য-ব্যঙ্গৰ পুথিৰ মাজেদি সমসাময়িক সমাজখনক সমালোচনাৰ দৃষ্টিৰে চোৱাৰ লগতে পাঠকক কিছুমান বিশেষ সামাজিক বিসংগতিৰ প্রতিও সজাগ কৰি তুলিছিল। তেওঁৰ এখন উল্লেখযোগ্য ব্যঙ্গ-ৰচনাৰ পুথি হৈছে— *অকথ্য-অশ্রাব্য*। তেওঁ গীত ৰচনাত হাত দিয়াৰ লগতে অনুবাদ কর্মতো জড়িত আছিল।

অসমৰ সাহিত্যাকাশৰ এইটি উজ্বল জ্যোতিষ্কই জীৱনৰ খলা-বমা দেখাৰ লগতে ৰাইজৰ মৰম-চেনেহ আৰু স্বীকৃতিও লাভ কৰিছিল। চৈয়দ আব্দুল মালিকে তেওঁৰ উপন্যাস *অঘৰী আত্মাৰ কাহিনী*ৰ বাবে ১৯৭২ চনৰ সাহিত্য অকাদেমি বঁটা লাভ কৰিছিল। তেওঁ অসম সাহিত্য সভাৰ ১৯৭৭ চনত অনুষ্ঠিত অভয়াপুৰী অধিৱেশনৰ সভাপতি আছিল। তেওঁ ৰাজ্যসভাৰ সদস্য পদ লাভ কৰিছিল (১৯৮৩)। চৈয়দ আব্দুল মালিকক ভাৰত চৰকাৰে ১৯৮৪ চনত 'পদ্মশ্রী' সন্মান আগবঢ়াইছিল। ডিব্রুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ে তেওঁক ১৯৮৮ চনত সন্মানীয় ডি.লিট. উপাধি

প্রদান কৰিছিল। ১৯৯২ চনত তেওঁ ভাৰত চৰকাৰৰ পদ্মভূষণ সন্মান লাভ কৰে। তাৰ এবছৰ বিৰতিৰ পিছত তেওঁ ১৯৯৪ চনৰ 'অসম উপত্যকা সাহিত্য বঁটা' লাভ কৰে। ১৯৯৫ চনত তেওঁ অসম চৰকাৰৰ 'আজান পীৰ বঁটা' আৰু 'শঙ্কৰদেৱ বঁটা' লাভ কৰে। অসম সাহিত্য সভাই ১৯৯৭ চনত তেওঁক 'সাহিত্যাচার্য' উপাধি প্রদান কৰে। ১৯৯৯ চনত তেওঁ 'সাহিত্য অকাদেমিৰ ফেলোশ্বিপ' লাভ কৰে।২০০০ চনৰ ২০ ডিচেম্বৰ তাৰিখে যোৰহাটস্থিত বাসভৱনত তেওঁ শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰিছিল। ইয়াৰ লগে লগে অসমীয়া সাহিত্যত 'মালিকৰ যুগ'ৰ অৱসান ঘটিল।

জানি থোৱা ভাল

- চৈয়দ আব্দুল মালিকে সন্মানজনক 'ছোভিয়েট দেশ নেহৰু বঁটা'ও লাভ কৰিছিল।
- সমাজৰ একেবাৰে নিঃস্ব, দুখিত আত্মাৰ কাহিনী মর্মস্পর্শী ভাষাত বর্ণনা কৰাত চৈয়দ আব্দুল মালিক সিদ্ধহস্ত। তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত তেনে কেইটামান মর্মস্পর্শী চুটিগল্প হৈছে ক্রমে 'সিও মৰে', 'এঘণ্টাৰ ডায়েৰি', 'বৰষাৰ ডায়েৰি', ইত্যাদি।
- *আৰাহন, পায়গাম, জেউতি* আদি অসমীয়া আলোচনীত তেওঁৰ জিকিৰ আৰু সেই সম্পর্কীয় প্রবন্ধ আদি প্রকাশ পাইছিল।

অগ্রগতি নিৰীক্ষণ

প্রশ্ন নং ১ ঃ চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ জীৱন আৰু কৃতিৰ চমু লেখ আগবঢ়াওক। (১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত)

চিন্তা চর্চা কৰক - ৭.১

- চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ আত্মজীৱনীখন সংগ্রহ কৰি তাত সন্নিৰিষ্ট হোৱা তথ্য আৰু কিতাপত থকা তেওঁৰ জীৱন আৰু কৃতিৰ কথা ফঁহিয়াই চাই এটি আলোচনা যুগুত কৰক।
- চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ নদীকেন্দ্রীক উপন্যাসকেইখন চিনাক্ত কৰি নৈপৰীয়া মানুহৰ জীৱন সংগ্রামৰ লেখ আগবঢ়াওক।

৭.৪ চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ উপন্যাসৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যসমূহ

- **গ্রাম্য জীৱনৰ নিখুঁত চিত্রণ ঃ** মাটি আৰু মাটিৰ মানুহৰ লগত কথাশিল্পী চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ সম্পর্ক অতি গাঢ়। গ্রাম্য পটভূমিত ৰচিত তেওঁৰ উপন্যাস কেইখনত গ্রাম্য জীৱনৰ সৰল-নিভাজ ৰূপ যথাযথ ৰূপত উদ্ভাসিত হৈছে। ঔপন্যাসিকৰ সেই মার্মিক উপলব্ধি তেওঁৰ জনপ্রিয় উপন্যাস *সূৰ্যমুখীৰ স্বপ্নত* প্রকাশ পাইছে—"খোজ দিব পৰা

হ'লে, কেঁচুৰাই থিয় দিয়ে, গা ডোখৰৰ মাটিৰ লগত সম্পর্ক কমি আহে, কিন্তু মাটিয়ে ভৰিক কোনো দিন এৰি নিদিয়ে, মাটিৰ লগত ভৰিৰ খোজ— জনমযুগীয়া এৰাব নোৱাৰা। মাটি আৰু ভৰিৰ তলুৱা।..."

তেওঁ চিত্রিত কৰা গঞা সমাজখনৰ মাজেদি অসমীয়া জনজীৱনৰ বিচিত্র ৰূপ উদ্ভাসিত হৈছে। সি সূৰুযমুখীৰ স্বপ্নই হওক, *বনজুই, জীয়া জুৰিৰ ঘাট, ৰূপাবৰিৰ পলস,* ইত্যাদি উপন্যাসেই হওক, সকলোতে অসমীয়া জনজীৱন আৰু অসমীয়া মনটোত জীপাল হৈ থকা আশা-আকাংক্ষা, হর্ষ-বিষাদ, মিলন-বিচ্ছেদৰ কাহিনী বিবৃত হৈছে। নিমজ গদ্য আৰু প্রকাশক্ষম শব্দই বর্ণনাসমূহ অধিক জীপাল কৰি তুলিছে।

- **হিন্দু-মুছলমানৰ সম্প্রীতি ঃ** মালিকে তেওঁৰ উপন্যাসত অসমীয়া মুছলমান সমাজখনৰ সৰস চিত্র দাঙি ধৰিছে।অসমীয়া মুছলমান সমাজৰ বৈশিষ্ট্যপূর্ণ দিশসমূহৰ প্রকাশ তেওঁৰ উপন্যাসৰ মাজেদি হৈছে। পিছে সেই উপন্যাসসমূহত তেওঁ হিন্দু-মুছলমানৰ সম্প্রীতিৰ কথাও ক'বলৈ পাহৰা নাই। *সূৰুযমুখীৰ স্বপ্নৰ* চন্দ্র নামৰ হিন্দু যুৱকৰ লগত গুলচৰ যি আত্মীয়তা, *ৰূপাবৰিৰ পলসৰ* বাবৰৰ লগত গিৰীণ মাষ্টৰ আৰু তেওঁৰ পত্নীৰ যি সৌহার্যপূর্ণ সম্পর্ক, *জীয়া জুৰিৰ ঘাটৰ* চালেহ আৰু ভোলাৰ মাজত থকা বন্ধুত্ব-এই সম্পর্কসমূহৰ মাজেদি মালিকে অহৰহ তেওঁৰ ৰচনাৰ মাজেদি হিন্দু-মুছলমানৰ সম্প্রীতিৰ কথা কৈছে। এই সম্বন্ধৰ আধাৰ মানবীয়তা। এই দৃঢ় আধাৰশিলাৰ ওপৰত প্রতিষ্ঠিত পাৰস্পৰিক সম্পর্কৰ সুউচ্চ দৌলটোৱে ঔপন্যাসিক চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ উপন্যাস কৃতিক এক বিশেষ গুণ প্রদান কৰিছে।

জানি থোৱা ভাল

- *সূৰুযমুখীৰ স্বপ্ন* চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ এখন গীতিধর্মী (Lyrical) উপন্যাস।
- *ৰূপাবৰিৰ পলস* মালিকৰ এখন মহাকাব্যধর্মী উপন্যাস।

- **মানৱীয় প্রমূল্যৰ মনোজ্ঞ চিত্রণ ঃ** দায়বদ্ধ লেখক মালিকে অহৰহ নিজৰ সৃষ্টিৰ মাজেদি মানৱ কল্যাণৰ কথা কৈছিল। তেওঁৰ সেই মহানুভৱতা তেওঁ ৰচনা কৰা প্রতিখন উপন্যাসলৈ প্রবাহিত হৈছিল। তেওঁৰ মহাকাব্যিক উপন্যাস *ৰূপাবৰিৰ পলসত* ইয়াৰ সৰস প্রতিফলন ঘটিছে। এইখন উপন্যাসত কামৰাণ এটা খলনায়কসুলভ চৰিত্র। কামৰাণৰ চৰিত্রত সকলোবোৰ অমানবীয় আচৰণ পৰিস্ফুট হয়। বাবৰৰ এসময়ৰ প্রতিদ্বন্দ্বী কামৰাণ তেওঁৰ স্বচ্ছল জীৱন দেখি ঈর্ষাকাতৰ হৈছিল। সেয়েহে তেওঁ পাকে-প্রকাৰে বাবৰক অন্যায় কৰিবলৈ ছল বিচাৰি ফুৰিছিল। তেওঁ তেনে সুযোগ নোপোৱা নহয়। কিন্তু সৎ, বিবেকবান আৰু দূৰদর্শী বাবৰে প্রতিবাৰেই তেওঁৰ আক্রমণ প্রতিহত কৰিছিল। কামৰাণ চৰিত্রটো কূটিল আৰু স্বার্থপৰ হোৱা সত্ত্বেও মানুহৰ মনত চৰিত্রটোৰ প্রতি

ক্ষোভ বা ঘৃণা অভিব্যক্ত নহয়। বৰঞ্চ তাৰ সলনি পুতৌৰ মনোভাবহে অভিব্যক্ত হ'ব। ঔপন্যাসিকৰ চৰিত্ৰ সৃষ্টিৰ সার্থকতাও সেইখিনিতে, কাৰণ এজন বেয়া মানুহৰ শেষ পৰিণতি ধ্বংস কামনা কৰাটো সর্বসাধাৰণ মানুহৰ লক্ষণ। কিন্তু সেই বেয়া মানুহজনৰ ঘৃণনীয় কর্মৰ কথা পাহৰি তেওঁক উদ্ধাৰ কৰিবলৈ যোৱাটো মহৎ অন্তৰৰ পৰিচায়ক। জীৱন সম্বন্ধীয় এই মহৎ উপলব্ধি খুব কম মানুহৰহে আছে। এনে স্থলত *ৰূপাবৰিৰ পলসত* এই মহৎ উপলব্ধিৰ কথা উল্লেখ কৰি ঔপন্যাসিক মালিকে কেৱল যে মহানুভৱতাৰে পৰিচয় দিছে এনে নহয়, বৰঞ্চ তেওঁৰ চৰিত্ৰ সৃষ্টিৰ সার্থকতাও তাতেই ফুটি উঠিছে। তেনেই সাধাৰণ চৰিত্ৰ হ'লেও *জীয়া জুৰিৰ ঘাটৰ* ভোলাৰ মাজতো সেই একে মানবীয় প্ৰমূল্যৰ ভাব ফুটি উঠা পৰিলক্ষিত হয়। তাৰ বায়েক চম্পা গণিকা আৰু সি চোৰৰ দলৰ লগত ঘূৰা সত্বেও চালেহে তাৰ হাতত চাৰাৰ পৰা চুৰ কৰি অনা নেক্‌লেচডাল দেখি কৈছে, "ভাল হ'ল মালটো মোৰ হাতত পৰিল। মই নিজে গৈ তোমাৰ ঘৰত দি আহিমগৈ। বেমাৰ হৈছে, হৈছে, পইচা নাই, নাই। সেইবুলি এনেকুৱা নীচ কাম কৰিব পোৱা নে? চাৰাই জানিব পাৰিলে তোমাক কি বুলি ভাবিব? আৰু তোমাৰ বেমাৰৰ কথা, তোমাৰ নিজৰ পৰিবাৰৰ পৰা ইমান দিনে লুকাই ৰাখিছা কিয়? কাহানিবাই কৈ দিব লাগিছিল। ছিঃ ছিঃ।" এইদৰে বিভিন্ন উপন্যাসত মালিকে মানবীয় প্ৰমূল্যৰ স্ফুৰণ ঘটাই তেওঁৰ উপন্যাসকৃতিৰ প্ৰতি পাঠকৰ দৃষ্টি আকর্ষণ কৰাইছে।

- **গদ্যৰ অভিনৱত্ব ঃ** কথাশিল্পী মালিকৰ কাপৰ পৰা নিগৰি অহা গদ্যাংশই উপন্যাস ভেদে একোটা সুকীয়া পৰিৱেশৰ সৃষ্টি কৰিছে। সেই পৰিৱেশসমূহক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই তেওঁৰ চৰিত্ৰবোৰে বিকাশ লাভ কৰিছে। সৰহভাগ ক্ষেত্ৰতে সেই চৰিত্ৰসমূহে নিজ নিজ স্বকীয়ত্ব অক্ষুণ্ণ ৰাখিবলৈ সমর্থ হৈছে। বাস্তৱৰ নির্মম চিত্ৰ বর্ণনা কৰিবলৈ তেওঁ শিক্ষিত-অশিক্ষিত সকলো শ্ৰেণীৰ লোকে বুজি পোৱা হৃদয়ৰ ভাষাৰ প্ৰয়োগ কৰিছে। তাত উচ্চ স্তৰৰ সাহিত্যিক ভাষাৰ প্ৰভাৱ নাই। দৈনন্দিন জীৱনচর্যাত প্ৰয়োগ হোৱা সাধাৰণ ভাষাৰ মাজতো যে দেহ-মন স্পর্শ কৰিব পৰা শক্তি থাকে সেয়া কেৱল ঔপন্যাসিক মালিকৰ যাদুকৰী কলমৰ বাবেহে সম্ভৱ। আমি *ৰূপাবৰিৰ পলস* উপন্যাসখনৰ গদ্যলৈ দৃষ্টি দিলে সেই দিশটো প্ৰত্যক্ষ কৰিবলৈ পাওঁ— "মানুহবোৰ হিন্দু নে মুছলমান চিনিবৰ উপায় নাই, কোনো প্ৰয়োজনো নাই, এইয়া জীৱন্ত দুর্ভিক্ষ, মূর্তিমান আকাল, ...সিহঁতৰ মুখত এক অবিৰাম চিৎকাৰ— দিয়া, দিয়া, দিয়া — এটা পইচা দিয়া, অকণমান ভাতৰ ফেন দিয়া, তুমি খাব নোৱৰা ৰুটি টুকুৰা কুকুৰক নিদি, মোক দিয়া...."

  সমসাময়িক বঙ্গদেশত হোৱা দুর্ভিক্ষৰ চিত্ৰ বর্ণনা কৰোঁতে মালিকে এনে ধৰণৰ গদ্যৰ সহায় লৈছে।

  পিছে তেওঁ ৰসগ্ৰাহী পাঠকসকলৰ কথাও নভবাকৈ থকা নাছিল। সহজ-সৰল হৃদয়ৰ ভাষাৰ লগতে কাব্যানুকূল ভাষাৰ প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰতো মালিক সিদ্ধহস্ত। তেওঁৰ বঁটাপ্ৰাপ্ত

উপন্যাস *সূৰুযমুখীৰ স্বপ্নলৈ* দৃষ্টিপাত কৰিলে আমি এই মধুৰ গদ্যৰ চানেকী প্ৰত্যক্ষ কৰোঁ। তেওঁ শিল্পী সুলভ দক্ষতাৰে ধনশিৰী নদীত ব্যক্তিত্ব আৰোপ কৰি লিখিছে—

ধনশিৰিয়ে হাঁহে,

বৈ গৈছে ব্ৰহ্মপুত্ৰলৈ। লুইতৰ বাহুৰ মাজত কি জানো সোণৰ সোলেংটো বিচাৰি। অকণি ৰবৰো আজৰি নাই। এযাৰ কথা কৈ যোৱা। ওহো।

এযাৰ কথা শুনি যোৱা।

ওহো। নৰয়।

কেৱল যে ধনশিৰি নদীয়েহে কথা কয় এনে নহয়, ডালিম গাঁৱৰ প্ৰকৃতি-আকাশ-বতাহ সকলোতে এক অনিৰ্বচনীয় সুখবোধ-প্ৰশান্তিবোধে স্থায়ী বাহৰ পাতি বহিছে। মাজে মাজে সেয়া ডালিম গাঁৱৰ মানুহৰ মনলৈকো শিপাই যায়—

মিঠা জোনাক, মিঠা বতাহৰ কঁপনি। গুলচৰ মনটো এটা বুজাই ক'ব নোৱাৰা আনন্দত নাচি উঠিছিল। বিৰিণা পাতবোৰৰ লগতে তাৰো নাচি দিবৰ মন গ'ল।

সি সুহুৰিয়ালে।

সি কাৰোবাক কিবা এটা চিঞৰি ক'ব খুজিলে।

সি কিবা এটা গাব খুজিলে—

কিন্তু তাৰ কোনো গান বা নাম মনত নপৰিল।

নাচনী খোজেৰে সি আগবাঢ়িল, বাটৰ বিৰিণাৰ মূঢ়াবোৰ তাৰ বন্ধু।

সুহুৰিয়াই সুহুৰিয়াই সি আগবাঢ়িল।

সি শুনিলে নৈৰ পাৰত বহি কোনোবাই বাঁহী বজাইছে। সুৰটো বেসুৰা। পিছে ৰাতিৰ জোনাকত তাকো মিঠা শুনি।

সেই একে গৰাকী ঔপন্যাসিক জীৱনীমূলক উপন্যাস *ধন্য নৰ তনু ভালৰো* ৰচনাকাৰ। এইখন মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱৰ জীৱনভিত্তিক উপন্যাস। পিছে ইয়াত আমি *সূৰুযমুখীৰ স্বপ্নৰ* যাদুকৰী ভাষাৰ নিৰ্মাতা গৰাকীক লগ নাপাও। ইয়াৰ গদ্যত আমি অন্য এগৰাকী মালিকৰ সন্ধান পাও যাৰ কাপৰ পৰা নিগৰি ওলাইছে 'সৃষ্টিশীল কল্পনাৰ জেউতি আৰু গভীৰ অন্তর্দৃষ্টি'। *গুৰু-চৰিত-কথাৰ* শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱক সৰ্বসাধাৰণৰে মাজৰ এজন কৰি তেওঁক তেজ-মঙহৰ মানুহ ৰূপে অঙ্কন কৰাটো দুঃসাহসিক প্ৰচেষ্টা বুলিব লাগিব। অথচ ঔপন্যাসিক চৈয়দ আব্দুল মালিকে মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱৰ পাণ্ডিত্যপূৰ্ণ গুণসমূহ অক্ষুণ্ণ ৰাখি মানৱ শঙ্কৰদেৱৰ চাৰিত্ৰিক প্ৰভা, মহান আদৰ্শাৱলী, ইত্যাদিক শব্দেৰে এনেভাৱে গাঁথি উলিয়াইছে যে *ধন্য নৰ তনু ভালৰ* মাজেদি ধূলিৰ ধূসৰিত পৃথিৱীৰ লগত সম্পৰ্ক থকা ব্যক্তিত্বশীল মানৱ শঙ্কৰদেৱৰ চৰিত্ৰৰ বহুমুখী দিশসমূহ উজলি উঠিছে। সেইগৰাকী শঙ্কৰদেৱ ধূলি ধূসৰিত পৃথিৱীৰ লগত ওতঃপ্ৰোতভাৱে সম্পৰ্ক থকা সাধাৰণ মানুহখিনিৰ বাবে নিজৰ পৰিশ্ৰম সমৰ্পণ কৰিছে। সেই সাধাৰণ মানুহখিনিৰ মানসিক উত্তৰণৰ বাবে তেওঁ সচেষ্ট। তেওঁৰ অনুগত শিষ্য নাৰায়ণ দাস

ঠাকুৰে তেওঁক প্ৰয়োজনতকৈ অধিক শ্ৰম নকৰিবলৈ প্ৰাৰ্থনা জনোৱাৰ প্ৰসঙ্গত শঙ্কৰদেৱৰ মুখত ঔপন্যাসিকে যি ভাবৰ প্ৰকাশ ঘটাইছে সি চৰিত্ৰটোৰ মহত্ব আৰু উদাৰ চিন্তাৰ পৰিচায়ক— "সকলোৱে ভাল পোৱাটো ডাঙৰ কথা, কিন্তু তাতকৈ ডাঙৰ কথা, যাৰ কাৰণে আন কোনেও একো নকৰে, আৰু যাৰ কাৰণে মই অকণমান কৰিব খুজিছোঁ, সিহঁতে তাক ভাল পোৱাটো। এতিয়া আৰু মোৰ নিজৰ কাৰণে কৰিবলগীয়া বিশেষ একো নাই; যদি পাৰো, আৰু যি পাৰো আনৰ কাৰণেই কৰি যাব খুজিছো। মোৰ বহুত কৰিব লগা আছে, নাৰায়ণ বহুত কৰিব লগা আছে—"

- **নৰ-নাৰীৰ বিচিত্ৰ মনোজগতৰ চিত্ৰণ ঃ** জীৱন আৰু জগতক নিৰ্মোহভাৱে বিশ্লেষণ কৰি চোৱা কথাশিল্পী চৈয়দ আব্দুল মালিক ঘটনা আৰু পৰিস্থিতিৰ চাকনৈয়াত ঘূৰি থকা অতৃপ্ত মানৰ মনৰ চিত্ৰণ কৰাত সিদ্ধহস্ত। গ্ৰাম্য পটভূমিত ৰচিত উপন্যাস কেইখনেই হওক অথবা নগৰৰ জটিল জীৱনক লৈ ৰচনা কৰা ভিন্ন মাত্ৰাৰ উপন্যাস কেইখনেই হওক, সকলোতে ঔপন্যাসিকগৰাকীয়ে নৰ-নাৰীৰ বিচিত্ৰ ভাব-অনুভূতিৰ জগতত প্ৰৱেশ কৰি সেই সুপ্ত ভাবনাসমূহক কলাত্মক তুলিকাৰ সাঁচ বহুৰাই মনোৰম ৰূপ প্ৰদান কৰিছে। আধুনিক জীৱন চিন্তাৰ লগত পৰিচয় থকা ঔপন্যাসিক মালিকে নৈতিকভাৱে সবল চৰিত্ৰৰ লগতে নৈতিকভাৱে দুৰ্বল চৰিত্ৰ কিছুমানৰো চিত্ৰণ কৰিছে। অৱশ্যে তেওঁৰ চৰিত্ৰসমূহৰ বিশেষত্ব এইয়ে যে কোনো কোনো চৰিত্ৰ নৈতিকভাৱে দুৰ্বল হ'লেও মানবীয়তাৰ দৃষ্টিৰে বিচাৰ কৰিলে সেইবোৰ চৰিত্ৰক একেবাৰে হীন চৰিত্ৰ বুলি আখ্যা দিব নোৱাৰি। বৰঞ্চ চৰিত্ৰৰ সেই দুৰ্বলতাক চৰিত্ৰবিশেষৰ এটা বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ দিশ বুলি বিবেচনা কৰিব পাৰি।

উদাহৰণ স্বৰূপে, *ৰূপাবৰি পলস্ৰ* অন্যতম নাৰী চৰিত্ৰ মুছলিমাৰ কথা ক'ব পাৰি। ঘটনাৰ পাকচক্ৰত মুছলিমা উপন্যাসখনৰ নায়ক বাবৰৰ আশ্ৰিতা হৈছিল। তাইৰ জীৱন ঘাত-প্ৰতিঘাতেৰে পূৰ্ণ আছিল। তদুপৰি তাই আছিল এজনী গাভৰু ছোৱালী। এনে স্থলত তাইৰ পিতৃৰ মৃত্যুৰ পাছত মুছলিমা দিশহাৰা হৈছিল। কিন্তু তাইৰ মনোবল অটুট আছিল। সেয়েহে বজলুৰ নিচিনা ভণ্ড প্ৰতাৰকে তাইক কলুষিত কৰিব নোৱাৰিলে। উপস্থিত বুদ্ধিসম্পন্না মুছলিমাই জীৱনৰ জটিল মেৰপাকত সোমাই পৰাৰ সম্ভাৱনা দেখিলেই নিৰাপদ দূৰত্বত অৱস্থান কৰিবলৈ দ্বিধাবোধ কৰা নাছিল। সৎ, বিবেকবান, কৰ্মী ডেকা বাবৰৰ প্ৰতি তাইৰ দুৰ্বলতা আছিল যদিও নিজৰ সংযম হেৰোৱা নাছিল। বাবৰৰ প্ৰতি তাইৰ অগাধ বিশ্বাস আছিল। সেয়েহে যেতিয়া কোনো এক দুৰ্বল মুহূৰ্তত বাবৰে তাইৰ প্ৰতি থকা তাৰ দুৰ্বলতা প্ৰকাশ কৰিছিল, তেতিয়া মুছলিমাই সেই বিশ্বাসৰ কথা স্মৰণ কৰি কৈছিল—"অতদিনে তোমালোকৰ শোৱা কোঠালি আৰু মোৰ শোৱা কোঠালিৰ মাজৰ দুৱাৰখনত কোনোদিন দাং মৰা নাছিলোঁ, আজিৰ পৰা তেনেহ'লে দাং মাৰিব লাগিব।"

বুদ্ধিমতী মুছলিমাৰ এই কথাখিনিৰ পৰা নাৰী মনৰ সংযমশীলতাৰ বিপৰীতে পুৰুষৰ দুৰ্বল চিত্তৰ সন্ধেদ পোৱা যায়। বাবৰ সৎ, কৰ্মী আৰু বিবেচক ব্যক্তি যদিও মানুহ হিচাপে

সি জৈৱিক কামনা-বাসনাৰ ঊৰ্ধত নহয়। সেইবাবে ক্ষন্তেকৰ উত্তেজনা বশতঃ সি মুছলিমাৰ সান্নিধ্য পাবলৈ আগ্রহী হৈছিল।

সূৰ্যমুখীৰ স্বপ্নত গুলচৰ জীৱনলৈ তিনিগৰাকী নাৰী আহিছে—চেনিমাই, কপাহী আৰু তৰা। চেনিমাইৰ লগত সি সংসাৰ কৰাৰ সপোন দেখিছিল যদিও দুয়োটা পৰিয়ালে সিহঁতৰ সেই মিলনত বাধা প্রদান কৰিলে। চেনিমাই কলাই নামৰ ৰুগীয়া মানুহ এটাৰ পত্নী হ'ল। তেতিয়া কপাহীৰ ভাগিনীয়েক তৰাৰ প্রতি গুলচৰ মোহ জন্মিল। তৰাৰো গুলচৰৰ প্রতি দুর্বলতা আছিল। কিন্তু সিহঁতৰ সেই সম্পর্কত কপাহীয়ে আউল লগালে। ঘটনাৰ পাকচক্রত পৰি গুলচৰে কপাহীক বিয়া কৰালে, কিন্তু তাৰ মন তৰাক পাবলৈ ব্যাকুল হৈ থাকিল। ইফালে চেনিমাইৰ প্রতিও সি তাৰ পূর্বৰ দুর্বলতা ত্যাগ কৰিব পৰা নাছিল। এইদৰে এই উপন্যাসখনত গুলচ নামৰ পুৰুষ চৰিত্রটোৰ মাজেদি পুৰুষ মনৰ দোধোৰ-মোধোৰ অৱস্থা আৰু চাৰিত্রিক দুর্বলতাৰ কথা সৰসভাৱে বর্ণিত হৈছে।

নগৰীয়া পটভূমিত ৰচিত উপন্যাসৰ নৰ-নাৰীৰ মনোজগত আৰু অধিক বিচিত্র, অধিক জটিল। চৰিত্রবোৰৰ বিচৰণভূমিৰ লেখ লোৱাত সূক্ষ্মদর্শী কথাশিল্পী মালিক নিপুণ। তেওঁ তেওঁৰ সেই উপন্যাসসমূহত চৰিত্রই আৱর্তন কৰি থকা পৃষ্ঠভূমিৰ লগতে চৰিত্রৰ মনোজগতৰো মাপ লৈ সেই সেই চৰিত্রক মনোজ্ঞ ৰূপত উদ্ভাসিত হোৱাত সহায় কৰে।

এইদৰে আমি কথাশিল্পী চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ উপন্যাস ৰচনাত জীৱনৰ এক পূর্ণাঙ্গ চিত্র প্রত্যক্ষ কৰিব পাৰোঁ। সূক্ষ্ম অনুভূতিৰ ঔপন্যাসিকে তেওঁৰ ৰচনাৰ সন্নিৱিষ্ট কৰা সৰু-বৰ প্রতিটো চৰিত্রকে অতি যত্নেৰে অঙ্কন কৰিবলৈ প্রয়াস কৰা পৰিলক্ষিত হয়। লগতে তেওঁ অসমীয়া সমাজ, সভ্যতা, সংস্কৃতিৰ বাৰে বৰণীয়া ক্ষেত্রখনকো নিজৰ ৰচনাৰ ঠায়ে ঠায়ে সন্নিৱিষ্ট কৰি উপন্যাস ৰচনাৰ এক অপূর্ব দৃষ্টান্ত দাঙি ধৰিছে।

অগ্রগতি নিৰীক্ষণ

প্রশ্ন নং ২ ঃ চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ উপন্যাসৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? (১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত)

প্রশ্ন নং ৩ ঃ গ্রাম্য জীৱনৰ সৰস চিত্র ফুটাই তোলাত ঔপন্যাসিক মালিক কিমান দূৰ কৃতকার্য হৈছে? (১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত)

৭.৫ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

- এই অধ্যায়টিৰ অধ্যয়নে আমাক চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ জীৱনৰ নানা দিশৰ বিষয়ে জনাত সহায় কৰিলে।

- অসমীয়া সাহিত্যৰ এই গৰাকী কথাশিল্পীৰ বহুমুখী প্ৰতিভাৰ প্ৰতিফলন ঘটা সৃষ্টিৰাজিৰ লগত পৰিচয় কৰালে।
- আধুনিক অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যত মালিকৰ যি স্থান আৰু সেই প্ৰসিদ্ধিৰ অন্তৰালত নো কি আছে, সেই বিষয়ে জনাত তেওঁৰ উপন্যাসৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ আলোচনাই কিছু ধাৰণা আগবঢ়ালে।

৭.৬ অধিক জানিবলৈ

১) ঠাকুৰ, নগেন (সম্পা.) (২০০০); *এশ বছৰৰ অসমীয়া উপন্যাস;* গুৱাহাটী ঃ জ্যোতি প্ৰকাশন।

২) নেওগ, মহেশ্বৰ (২০০০); *অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা;* গুৱাহাটী ঃ চন্দ্ৰ প্ৰকাশ।

৩) বৰা শইকীয়া, লীলাৱতী (সম্পা.) (২০০৭); *অসমীয়া চুটি গল্পৰ প্ৰবাহ;* গুৱাহাটী ঃ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়।

৪) ভৰালী, শৈলেন (২০০৩); *উপন্যাস ঃ বিচাৰ আৰু বিশ্লেষণ;* গুৱাহাটী ঃ চন্দ্ৰ প্ৰকাশ।

৫) মালিক, চৈয়দ আব্দুল (১৯৮৭); *ধন্য নৰ তনু ভাল;* গুৱাহাটী ঃ ষ্টুডেণ্টছ ষ্টোৰ্ছ।

৬) ৰহমান, লুৎফুৰ (সম্পা.) (১৯৯৮); *চৈয়দ আব্দুল মালিক ৰচনাৱলী (প্ৰথম খণ্ড);* গুৱাহাটী ঃ কস্তুৰী প্ৰকাশন।

৭) ৰহমান, লুৎফুৰ (সম্পা.) (১৯৯৮); *চৈয়দ আব্দুল মালিক ৰচনাৱলী (দ্বিতীয় খণ্ড);* গুৱাহাটী ঃ কস্তুৰী প্ৰকাশন।

৮) ৰহমান, লুৎফুৰ (সম্পা.) (১৯৯৮); *চৈয়দ আব্দুল মালিক ৰচনাৱলী (তৃতীয় খণ্ড);* গুৱাহাটী ঃ কস্তুৰী প্ৰকাশন।

৯) ৰহমান, লুৎফুৰ (সম্পা.) (১৯৯৮); *চৈয়দ আব্দুল মালিক ৰচনাৱলী (চতুৰ্থ খণ্ড);* গুৱাহাটী ঃ কস্তুৰী প্ৰকাশন।

১০) ৰহমান, লুৎফুৰ (সম্পা.) (১৯৯৮); *চৈয়দ আব্দুল মালিক ৰচনাৱলী (পঞ্চম খণ্ড);* গুৱাহাটী ঃ কস্তুৰী প্ৰকাশন।

১১) শৰ্মা, গোবিন্দ প্ৰসাদ (১৯৯৫); *উপন্যাস আৰু অসমীয়া উপন্যাস;* গুৱাহাটী ঃ ষ্টুডেণ্টচ্ ষ্টোৰ্ছ।

১২) শৰ্মা, সত্যেন্দ্ৰনাথ (২০০৬); *অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত;* গুৱাহাটী ঃ সৌমাৰ প্ৰকাশ।

১৩) শৰ্মা, সত্যেন্দ্ৰনাথ (২০০৭); *অসমীয়া উপন্যাসৰ গতিধাৰা;* গুৱাহাটী ঃ সৌমাৰ প্ৰকাশ।

৭.৭ অগ্রগতিৰ খতিয়ান (কেৱল ৰূপৰেখা)

১নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ চমু পৰিচয়... ...তেওঁৰ জীৱনৰ বিভিন্ন কথাৰ চমু বিৱৰণ... ...তেওঁৰ কৰ্ম জীৱন... ...তেওঁ লাভ কৰা পুৰস্কাৰসমূহৰ উল্লেখ... ...তেওঁৰ কৃতিসমূহৰ চমু লেখ।

২নং প্রশ্নৰ উত্তৰঃ ঔপন্যাসিক চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ চমু পৰিচয় ... ...তেওঁৰ উপন্যাসসমূহৰ সাধাৰণ আভাস... ...তেওঁৰ উপন্যাসসমূহত ফুটি উঠা বৈশিষ্ট্যৰ আলোচনা (পাঠৰ সহায় ল'ব।)

৩নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ উপন্যাসসমূহত গঞা সমাজে কিদৰে প্রকাশ লাভ কৰিছে... ...গ্রাম্য সমাজৰ চিত্র কিদৰে অংকিত হৈছে (পাঠৰ অন্তর্গত উপন্যাসখনৰ সহায় লৈ লিখক)।

৭.৮ আৰ্হি প্রশ্ন

প্রশ্ন ১ ঃ আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ স্থান নির্ণয় কৰক।

প্রশ্ন ২ ঃ মালিকৰ জীৱন আৰু কৃতিৰ বিষয়ে এটি আলোচনা যুগুত কৰক।

প্রশ্ন ৩ ঃ মাটি আৰু মানুহৰ লগত ঔপন্যাসিক মালিকৰ সম্বন্ধ কেনে ধৰণৰ— তেওঁৰ উপন্যাসৰ আধাৰত বিচাৰ কৰক।

প্রশ্ন ৪ ঃ মালিকৰ উপন্যাস ৰচনাত নগৰীয়া জীৱনৰ জটিল ৰূপ কি দৰে চিত্রিত হৈছে— তেওঁৰ উপন্যাসৰ বিভিন্ন চৰিত্রৰ আধাৰত বিশ্লেষণ কৰক।

প্রশ্ন ৫ ঃ পৰিৱেশ চিত্রণত মালিকৰ দক্ষতা কোনখিনিত —বিচাৰ কৰক।

প্রশ্ন ৬ ঃ দৈনন্দিন জীৱনৰ পাৰস্পৰিক আদান-প্রদানৰ মাজেদি এচাম সৰল মনা মানুহে মানবীয় প্রমূল্যবোধ জীপাল কৰি ৰাখিছে —চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ উপন্যাসত ফুটি উঠা তেনে প্রতিচ্ছবিৰ মাজেদি বিচাৰ কৰক।

প্রশ্ন ৭ ঃ মালিকৰ উপন্যাসসমূহত দৃষ্টিগোচৰ হোৱা সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰক।

*** ***** ***